

Odprta znanost

Konferenca **Odprti raziskovalni podatki v Sloveniji**
in Delavnica za raziskovalce

14. in 15. november 2019
Univerzitetna knjižnica Maribor

Izvajalci delavnic

Paola Masuzzo ima doktorat iz bionformatike z Universe Ghentu v Belgiji in veliko strast do podatkov. Med doktoratom je imela srečo, da se je pridružila izjemni skupnosti OpenCon, ki se ukvarja z odprtim dostopom, odprtim izobraževanjem in odprtimi podatki. Ta dogodek je za vedno spremenil njen pogled na dostop do znanja in izobraževalnih virov. Od takrat je sodelovala pri številnih mednarodnih projektih za promocijo odprtih raziskovalnih praks, zlasti za načela FAIR in odprto kodo. Trenutno je podatkovna znanstvenica za korporacijo, neodvisna raziskovalka Inštituta za globalno razširjene odprte raziskave in izobraževanje (IGDORE) in veliko prostega časa nameni zagovarjanju svobodnega in poštenega dostopa do znanja. Je soavtorica številnih člankov o odprti znanstveni komunikaciji, je članica ContentMine in Research Data Alliance, soustanovila je Civil Lab Gent in trenutno deluje v usmerjevalnem odboru [Open Science MOOC](#). Spremljate jo lahko tudi na Twitterju, kjer je [@pcmasuzzo](#).

Benjamin Paffhausen je raziskovalec na Svobodni univerzi v Berlinu na področju nevroznanosti. V doktoratu je raziskoval delovanje nevronov prosto živečih čebel v okviru njihovih družbenih interakcij. Kot svoj prvi podoktorski projekt je zgradil štirikopter opremljen z ojačevalniki, ki lahko merijo možgansko aktivnost čebel, pritrjenih na kopter z namenom raziskovanja čebeljega nevroonskega delovanja med navigacijo v resničnem svetu. Njegova strast do odprte strojne opreme se je začela pred desetimi leti, ko je potreboval stroj, ki mu ga nihče ni mogel prodati. Veselje do grajenja merilnih naprav in živalskih interaktorjev a je vodilo v izpopolnjevanje svojega programerskega znanja in zadovoljivega razumevanja elektrotehnike in tehnike na splošno. Na spletu nastopa v videu, v katerem je predstavljen njegov projekt [Artificial Flower - a honey bee feeding device](#) zgrajen z odprto strojno in programsko opremo, in sicer si ga lahko ogledate [tukaj](#).

Irena Vipavc Brvar ima magisterij iz statistike in je vodja področja v [Arhivu družboslovnih podatkov](#), ki ima funkcijo nacionalnega podatkovnega središča za družboslovje. V arhivu sodeluje v procesu pridobitve in arhiviranja raziskovalnih podatkov, obenem pa vodi delavnice za raziskovalce o pripravi načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki in dostopom ter uporabo podatkov preko podatkovnih arhivov. Mag. Vipavc Brvar vodi delovno skupino za izobraževanje na ravni Konzorcija arhivov družboslovnih podatkov ([CESSDA](#)) in sodeluje na področju izobraževanja v številnih mednarodnih projektih ([SSHOC](#), [TRIPLE](#) in [specifični projekti CESSDA](#)) ter širjenja konzorcija. Je tudi ena od koordinatorjev RDA vozlišča Slovenija in aktivna članica RDA delovnih skupin.

Bernarda Korez je bibliotekarka, redaktor bibliografije Univerze v Mariboru, strokovnjakinja na področju klasifikacije in vrednotenje znanstvenih del, bibliometrije in promotor odprtega dostopa.

Jerneja Grašič je bibliotekarka, strokovnjakinja za orodja pri rabi in upravljanju z elektronskimi viri, skrbnica DKUM, ter svetuje raziskovalcem in študentom pri oddaji nalog v DKUM, uporabi orodja End Note.

Odprta znanost

Konferenca **Odprti raziskovalni podatki v Sloveniji**
in Delavnica za raziskovalce

14. in 15. november 2019
Univerzitetna knjižnica Maribor

Opisi delavnic, ki bodo potekale v angleščini

Introduction for open Science & FAIR Data and data management plans (dr. Paula Masuzzo)

In the first part of the workshop, Paola Masuzzo will introduce you to Open Science, its multiple aspects, and showcase why Open Science is nothing but “just Science done right”.

In the second part, she will focus on the data aspect of open science. Managing research data effectively and efficiently is crucial for the success of any research project. However, in the modern eScience ecosystem, enabling optimal (re)use of data is a major challenge. Paola will show that the best approach to managing data is for the data to be as open and FAIR as possible (and as closed as necessary). We will explore the FAIR principles in detail and highlight best practices, tools, and tips for implementing FAIR Data in your research workflows. We will also look at how to set up and implement a Data Management Plan (DMP) according to the FAIR principles.

Open hardware (dr. Benjamin Paffhausen)

In the first hour of the workshop, Benjamin Paffhausen will introduce you to the concept of Open Hardware, addressing the relevance of the topic to junior researchers and listing example projects. The second part will be a hands-on session where attendees will learn where to find the necessary information to build open hardware. Attendees will be asked what hardware they need for their research projects and will be offered practical guidance and assistance.

Open peer review (dr. Edit Görögh)

The workshop focuses on the changing discourse of peer review, the strengthening presence of open peer review in scholarly publishing, and the emerging methods and tools in support of open scholarship. The workshop wishes to provide young researchers with information about the methods and tools of open scholarship, open peer review in particular, and how they strengthen core principles of research integrity. It also plans to engage participants in a dialogue about open peer review and some of the major aspects of the transforming scholarly publishing system (demand for greater transparency, erosion of incentives, lack of training).

Odprta znanost

Konferenca **Odprti raziskovalni podatki v Sloveniji**
in Delavnica za raziskovalce

14. in 15. november 2019
Univerzitetna knjižnica Maribor

Opis delavnic, ki bodo potekale v slovenščini

Ravnanje z raziskovalnimi podatki o ljudeh (mag. Irena Vipavc Brvar)

Arhivi družboslovnih podatkov smo veliki promotorji odprte znanosti in s tem odprtega dostopa do raziskovalnih podatkov. Pobude skrbne rabe javnih sredstev in dostopa do raziskovalnih podatkov, ki so podlaga znanstvenim delom, objavam v publikacijah in drugim projektnim dokumentom, se vedno bolj pridružujejo tudi univerze, založniki revij in financerji raziskovalnih projektov. Za namene sekundarne rabe podatkov, pa morajo biti ti ustrezno zbrani, opisani in ohranjeni.

Na delavnici bo govora o kritičnih področjih ravnanja z raziskovalnimi podatki na poti v odprti dostop: priprava načrta za ravnanja z raziskovalnimi podatki, etični in pravni vidiki deljenja podatkov, priprava raziskovalnih gradiv za potrebe druge rabe, arhiviranje podatkov in dolgoročno skrbništvo, varnost podatkov in hramba. Še zlasti se bomo posvetili pravnim in etičnim vidikom ravnanja z raziskovalnimi podatki. V ospredje bomo postavili vprašanje varstva osebnih podatkov, ki je še zlasti aktualno zaradi nove evropske Uredbe o varstvu osebnih podatkov, ki je stopila v veljavo s koncem maja 2018. Prav tako se bomo posvetili vprašanju avtorskih pravic in z njimi povezanimi licencami. S praktičnimi primeri in napotki bomo dodatno osvetlili zahtevno tematiko, čas pa bo tudi za vprašanja.

Vsebina delavnice temelji na spletnem učbeniku [Data Management Expert Guide](#). Potekal bo v slovenskem jeziku. Udeležence vabimo, da na delavnico pridejo s svojim konkretnim primerom in v razpoložljivem času pripravijo svoj načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki.

Objavljanje v odprtem dostopu (Bernarda Korez in Jerneja Grašič)

Financerji imajo pri objavljanju v odprtem dostopu različne zahteve. Včasih je dovolj objava v zelenem odprtem dostopu, spet drugi zahtevajo zlati odprti dostop. Kakšna je razlika med njima? Okvirni program Horizon 2020 je še dovoljeval zeleni odprti dostop, medtem ko Horizon Europe napoveduje aktivno vključevanje odprte znanosti, FAIR raziskovalnih podatkov in načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki, torej zlati odprti dostop. Posvetili se bomo tudi pastem elektronskega založništva.